

Deklaracja Sztokholmska EIDD

„Dober projektowanie umożliwia, złe projektowanie ogranicza”

Słowo wstępne

W 1993 roku wkrótce po utworzeniu, Europejski Instytut Projektowania i Niepełnosprawności (European Institute for Design and Disability – EIDD) określił swa misje następująco:

Podnieść jakość życia poprzez wdrażanie zasad projektowania dla wszystkich (Design for All-DfA)

Po dziesięciu latach, EIDD jako europejska platforma DfA, włączając działania zewnętrzne jak również struktury wewnętrzne obejmujące członkostwo organizacji narodowych, korporacje i członkostwo indywidualne w 16 krajach europejskich, jest przekonana, iż nastąpił czas, aby zdefiniować deklaracje Projektowania dla wszystkich.

Design for All wywodzi się ze skandynawskiego funkcjonalizmu lat 1950tych i projektowania ergonomicznego lat 1960tych. Zasada skandynawskiej polityki socjalnej była podstawą do zarysowania koncepcji “Społeczeństwa dla wszystkich”, gdzie główny nacisk położony jest na pojęcie szeroko rozumianej „dostępności”.

Ten ideologiczny model został ujęty w Standardowych Zasadach ONZ dotyczących Wyrównywania Szans dla Osób Niepełnosprawnych i przyjęty przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w grudniu 1993 roku. Skoncentrowanie Standardowych Zasad ONZ na sprawie szeroko pojętej „dostępności”, w ramach czytelnie określonych Zasad Równych Szans, spowodowało rozwój filozofii projektowania uwzględniającego potrzeby wszystkich, co jako idea zostało przyjęte na Zgromadzeniu Ogólnym, EIDD w Barcelonie w 1995 roku.

Podobne koncepcje rozwinęły się także w innych krajach. Amerykanie w Ustawie o Niepełnosprawności wnieśli wkład w rozwój projektowania uniwersalnego (Universal Design), podczas gdy w Wielkiej Brytanii przyjęło się określenie “Projektowanie Integracyjne”, (Inclusive Design).

Obecnie Planowanie i Projektowanie dla wszystkich jest powszechnie rozpoznawalne jako niezbędne elementy w rozwoju koncepcji “sustainable development”.

Europejski Instytut Projektowania i Niepełnosprawności z okazji Roczego Zgromadzenia Ogólnego w Sztokholmie 9-go maja 2004 roku przyjmuje następującą Deklarację:

W społeczeństwach Europy różnice wiekowe, kulturowe i ograniczenia sprawności są większe niż były kiedykolwiek. Obecnie możemy pokonać choroby i różnorodne dysfunkcje, co pozwala jak nigdy przedtem żyć aktywnie będąc osobą niepełnosprawną. Pomimo iż dzisiejszy świat jest bardzo kompleksowym, jest tym, jakim go uczyniliśmy, jednocześnie stwarza nam możliwości i nakłada obowiązek projektowania na zasadach obejmujących wszystkie grupy społeczne.

Projektowanie dla wszystkich jest projektowaniem biorącym pod uwagę różnorodność potrzeb ludzkich, uczestniczenie w życiu społecznym i równouprawnienie. To holistyczne i nowatorskie podejście stwarza twórcze i etyczne wyzwanie dla projektantów, developerów, administratorów i polityków.

Celem Projektowania dla wszystkich jest stworzenie wszystkim ludziom równych szans brania udziału we wszystkich dziedzinach życia. Aby cel ten został osiągnięty, otaczająca nas architektura, przedmioty codziennego użytku, usługi, kultura i informacja- krótko mówiąc, wszystko co jest wyprodukowane przez ludzi i dla ludzi - musi być dostępne i przystosowane dla każdej osoby w naszym społeczeństwie z możliwością adaptacji do zmian jakie progresywnie następują u każdego człowieka.

Zastosowanie zasad Projektowania dla wszystkich zmusza do świadomego analizowania ludzkich potrzeb i aspiracji oraz wymaga zaangażowania użytkownika na wszystkich etapach procesu projektowego.

Europejski Instytut Projektowania i Niepełnosprawności wzywa instytucje na szczeblu europejskim, państwowym, regionalnym i władz lokalnych, a także jednostki na szczeblu społecznym i gospodarczym, aby podjęli odpowiednie kroki w ich polityce i działaniach, w celu wdrożenia zasad Projektowania dla Wszystkich.